

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

540

Vragen van het lid **Mutluer** (PvdA) aan de Minister voor Rechtsbescherming naar aanleiding van *een incident van grensoverschrijdend gedrag binnen de tbs-kliniek Oostvaarders in Almere* (ingezonden 30 september 2022).

Antwoord van Minister **Weerwind** (Rechtsbescherming) (ontvangen 1 november 2022). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2022–2023, nr. 436/

Vraag 1

Kent u het artikel «Verdenking van verkrachting patiënte zet Almeerse inrichting opnieuw in schijnwerpers» en het artikel «Algemeen directeur tbs-instelling Oostvaarderskliniek stapt op»?^{1, 2}

Antwoord 1

Ja, ik heb hiervan kennis genomen.

Vraag 2 en 5

Wat is uw mening over het feit dat deze kliniek nu weer in opspraak is gekomen, deze keer naar aanleiding van grensoverschrijdend gedrag van een medewerker?

Acht u met betrekking tot het recente incident in de Oostvaarderskliniek het ontslag van de betrokken medewerker en het feit dat er een strafrechtelijk onderzoek naar de verdachte loopt een afdoende reactie? Zo ja, waarom? Zo nee, ziet u in de context van eerdere incidenten in het recente incident genoeg aanleiding voor een onderzoek door de Inspectie Justitie en Veiligheid naar de gang van zaken binnen deze kliniek? Zo ja, wilt u dit met de inspectie bespreken?

Antwoord 2 en 5

Voor de individuele casus waar u aan refereert acht ik de ingezette acties voldoende. In de Oostvaarderskliniek is echter sprake van meerdere meldingen in een korte periode. Dit baart mij zorgen. DJI laat door een externe partij onderzoek doen en stelt een interim- directeur aan met als

¹ Telegraaf, 28 september 2022, «Verdenking van verkrachting patiënte zet Almeerse inrichting opnieuw in schijnwerpers», <https://www.telegraaf.nl/nieuws/1577175954/verdenking-van-verkrachting-patiente-zet-almeerse-inrichting-opnieuw-in-schijnwerpers>.

² Telegraaf, 28 september 2022, «Algemeen directeur tbs-instelling Oostvaarderskliniek stapt op», Algemeen directeur tbs-instelling Oostvaarderskliniek stapt op | Binnenland | Telegraaf.nl.

specifieke opdracht om de benodigde veranderingen tot stand te brengen. De Inspectie Justitie en Veiligheid zal bij de opzet van het onderzoek betrokken worden. De Inspectie zal het onderzoek nauwgezet volgen en de eindrapportage beoordelen, zodat de objectiviteit en kwaliteit goed geborgd zijn.³ De kliniek zal vervolgens periodiek aan DJI rapporteren over de voortgang.

Vraag 3

Hoeveel ernstige geweldsincidenten of andere ernstige vormen van grensoverschrijdend gedrag hebben zich de afgelopen vijf jaar binnen de Oostvaarderskliniek in Almere voorgedaan of waren patiënten van deze kliniek bij betrokken? Wat was de aard van die incidenten?

Antwoord 3

Ernstige incidenten in een tbs-kliniek worden in een «melding bijzonder voorval» aan mij gemeld. In een melding bijzonder voorval wordt het incident in een categorie ingedeeld, bijvoorbeeld «ernstig geweldsincident». Er is geen categorie voor of eenduidige registratie van voorvallen zoals grensoverschrijdend gedrag tussen medewerkers. Wel beschikt DJI over onderstaande overzichten. Een analyse van de huidige registratie wijst uit dat definities en categorisering van incidenten niet eenduidig worden gehanteerd. Daarmee kan ik niet garanderen dat de onderstaande cijfers een correct beeld geven. Binnen DJI wordt reeds gewerkt aan verbetering van de datakwaliteit van de incidentenregistraties.

Onder de categorie ernstige geweldsincidenten vallen de meldingen van agressie tegen personeel of andere in de inrichting aanwezige personen die ernstig lichamelijk letsel tot gevolg hebben, en de meldingen van agressie tegen justitiabelen die ernstig lichamelijk letsel tot gevolg hebben. Voor de Oostvaarderskliniek levert dat het volgende overzicht op:

Jaartal	Aantal meldingen
2017	3
2018	7
2019	3
2020	17
2021	1
2022 (peildatum 1 oktober 2022)	0

In dit overzicht vallen de 17 meldingen uit 2020 op. Deze uitschieter wordt verklaard doordat de Oostvaarderskliniek in 2020 een ruimere definitie van ernstige geweldsincidenten hanteerde en daardoor meer meldde bij DJI. Ik kan op basis van de informatie in deze meldingen dit getal niet achteraf corrigeren.

Zoals hierboven aangegeven is binnen de structuur van de meldingen bijzonder voorval geen categorie grensoverschrijdend gedrag. Voor het antwoord op deze vraag is gebruik gemaakt van de categorie: «meldingen (mogelijk) strafbare of anderszins laakbare feiten van een personeelslid(leden) jegens justitiabele(n) waaronder seksueel misbruik, seksuele intimidatie of ongeoorloofde relaties». Alle meldingen in deze categorie hadden betrekking op seksueel grensoverschrijdend tussen medewerker en patiënt. Voor de Oostvaarderskliniek levert dat het volgende overzicht op:

Jaartal	Aantal meldingen
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0
2022 (peildatum 1 oktober)	3

Naast de hierboven aangegeven categorieën is er ook de categorie «elk ander incident in of buiten de inrichting van ernstige, politiek gevoelige of publiciteitsgevoelige aard». Niet valt uit te sluiten dat er ook meldingen zijn

³ Kamerstuk 18 227.

gedaan in deze categorie die mogelijk ook voldoen aan de definities van de categorieën ernstig geweldsincident en laakbaar gedrag personeel. Op basis van de informatie in deze meldingen is een nadere specificatie niet mogelijk.

Vraag 4

Kunt u bovenstaande vraag ook beantwoorden ten aanzien van de andere tbs-klinieken in Nederland?

Antwoord 4

Onder de categorie ernstige geweldsincidenten vallen de meldingen van agressie tegen personeel of andere in de inrichting aanwezige personen die ernstig lichamelijk letsel tot gevolg hebben, en de meldingen van agressie tegen justitiabelen die ernstig lichamelijk letsel tot gevolg hebben. Het totaal aantal meldingen in de categorie ernstig geweld voor de andere tbs-klinieken (exclusief de Oostvaarderskliniek) bedraagt:

Jaartal	Aantal meldingen
2017	22
2018	23
2019	29
2020	29
2021	9
2022 (peildatum 1 oktober 2022)	6

Het totaal aantal meldingen in de categorie «meldingen (mogelijk) strafbare of anderszins laakbare feiten van een personeelslid(leden) jegens justitiabele(n) waaronder seksueel misbruik, seksuele intimidatie of ongeoorloofde relaties» voor de andere tbs-klinieken (exclusief de Oostvaarderskliniek) bedraagt:

Jaartal	Aantal meldingen
2017	1
2018	1
2019	0
2020	1
2021	0
2022 (peildatum 1 oktober)	1

Bij het antwoord op vraag 3 heb ik bij de overzichten van de meldingen kanttekeningen geplaatst over het gebruik van definities en de indeling in de categorieën van incidenten door de instellingen. Deze kanttekeningen gelden ook voor de overzichten in dit antwoord.